



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1459/18-E

Název	Mateřská škola, Moravská, Králíky, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	Moravská 651, 561 69 Králíky
E-mail	ms.moravska@orlicko.cz
IČ	75017008
Identifikátor	600103862
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Romana Fabiánová
Zřizovatel	město Králíky
Místo inspekční činnosti	Moravská 651, 561 69 Králíky
Termín inspekční činnosti	12., 13. a 17. 12. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola, Moravská, Králíky, okres Ústí nad Orlicí (dále škola) vykonává činnost čtyřtřídní mateřské školy s provozem od 6:30 do 16:00 hodin a školní jídelny – výdejny, která odebírá jídla ze Školní jídelny Králíky, Moravská 647.

V době inspekční činnosti škola vykazovala 72 dětí, čímž byla její kapacita téměř plně využita. V povinném předškolním vzdělávání je evidováno 28 dětí, z nich šest s odkladem povinné školní docházky. Ve škole se vzdělává 15 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, integrovány jsou kromě jednoho dítěte skupinově ve třídě zřízené pro děti s vážnými vadami řeči (dále logopedická třída).

Škola je od listopadu 2014 zařazena do sítě škol podporujících zdraví. Prezentuje ji rovněž vlastní logo v podobě kresleného „králíčka“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci sedmým rokem, předpoklady pro její výkon splňuje. Vedení školy založila zejména na každodenní komunikaci se všemi zaměstnanci a vzájemné spolupráci. Část svých řídicích kompetencí účinně delegovala na zástupkyni. Přiměřenými úkoly pověřuje i učitelky, méně pozornosti však věnuje motivaci k jejich odpovědnému plnění. Přínosná pro bezproblémové organizační zajištění činnosti školy jsou jednání pedagogické rady. V omezené míře při nich probíhá vzájemná diskuze k vlastnímu vzdělávacímu procesu a řešení pedagogické problematiky, která je spíše předmětem rozhovorů na třídní úrovni. To má částečný vliv na určitou stagnaci nastaveného rozvoje působení školy, ke kterému došlo v souvislosti se zapojením do programu „Škola podporující zdraví“ v listopadu 2014. Obdobné je to s využitím hodnotících procesů (včetně hospitační činnosti ředitelky) s následným přijímáním opatření ke zkvalitnění poskytovaného vzdělávání a podmínek (kromě materiálních) s ním spojených.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Hrajeme si a učíme se od jara do zimy s králíčkem v Králíkách“ (dále ŠVP PV), do kterého je včleněno „Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“, je zpracován na období let 2014 až 2018 a odpovídá zásadám Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Poskytuje ucelené informace o škole, její filozofii a cílech vzdělávání zaměřených na podporu všestranného rozvoje osobnosti dítěte s výrazným směřováním k utváření zdravého životního stylu, které jsou dílčími aktivitami naplňovány. Nedostatek však byl zaznamenán v nastavené délce doby pobytu venku, i v jejím zkracování bez vážných důvodů, což snižuje psychohygienické podmínky vzdělávání. Totéž bylo zaznamenáno i při poslední inspekční činnosti v dubnu 2013.

Základní vzdělávací obsah je členěný do integrovaných bloků. Tyto dílčí celky respektují jednotlivé vzdělávací oblasti a jsou dobrým východiskem pro třídní plánování, jehož styl je v rámci školy jednotný. V průběhu školního roku je obvyklá vzdělávací nabídka obohacována řadou rozmanitých zejména pohybových a společensko-kulturních akcí, někdy ve spolupráci s místními institucemi (např. „Klub Na Střelnici“, základní umělecká škola). Významné jsou rovněž kontakty s Městskou knihovnou Králíky, které podporují utváření pozitivního vztahu k literatuře, a se zahraniční mateřskou školou v Miedzylesie. Všechny aktivity napomáhají osvojování základů dílčích kompetencí prostřednictvím přímých zážitků.

Vzdělávání dětí zajišťuje spolu s ředitelkou ještě sedm učitelek. Jedna z nich má zkrácený pracovní úvazek (0,88) a jedna je bez odborné kvalifikace, i když se znalostí prostředí a s pedagogickými zkušenostmi z dvouletého působení ve škole jako asistentka pedagoga. Od září aktuálního školního roku je pozice asistentky pedagoga obsazena nově. Ředitelka školy doložila úsilí zajistit pracovní místo učitelky odborně kvalifikovanou osobou. Zapojení pedagogů do dalšího vzdělávání formou účasti na seminářích je v posledním tříletém období značně omezené, i když podmínky školy to umožňují. To se ve vzdělávacím procesu projevuje v malé pružnosti a pestrosti užívaných pedagogických strategií při vzdělávacím procesu.

Zvyšování kvality vzdělávání není podpořeno ani hospitacemi mezi pedagogy, které by mohly napomáhat k získávání zpětné vazby, inspirace i vzájemnému předávání pozitivních zkušeností. Ne zcela příznivým zjištěním bylo rovněž méně efektivní rozložení přímé pedagogické činnosti některých učitelek, které by mohlo při vhodnějším nastavení významně přispět k diferencované a individualizované podpoře při dopoledních didakticky cílených aktivitách dětí. Přesto i přes negativní poznatky personální obsazení školy se zastoupením pedagogů s rozdílnými vzdělávacími zkušenostmi umožňuje naplňování ŠVP PV.

Prostorové zázemí školy umožňuje realizaci různorodých činností i odpočinek, i když s omezenými možnostmi dynamického pohybu na třídách. K němu děti mají více příležitostí na školní zahradě s novými herními prvky, které napomáhají rozvoji motoriky i fyzické zdatnosti dětí. Opomíjeno není ani průběžné doplňování a obnovování dětského nábytku, hraček a didaktických pomůcek a potřeb, jejichž využívání podporuje všestranný rozvoj dětí. Za přispění zřizovatele dochází k modernizaci budovy (v loňském školním roce byla vyměněna okna). Škola hospodaří s finančními prostředky získanými z vlastní činnosti (úplata za předškolní vzdělávání ve výši 320 Kč měsíčně), s prostředky poskytnutými zřizovatelem na úhradu provozních nákladů a s prostředky státního rozpočtu včetně poskytnutých rozvojových programů. Finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve všech třídách vycházelo z třídního vzdělávacího programu. V plánování vzdělávací nabídky bylo patrné tematické a zpravidla i logické propojení všech vzdělávacích oblastí, což podporuje integrované vzdělávání. Ne vždy ale byla zřejmá provázanost učiva s cílem a očekávaným výstupem při uplatnění různorodých forem a metod práce. To se odrazilo v určité jednotvárnosti uplatňovaného pedagogického stylu, která je příčinou nerovnoměrnosti rozvoje klíčových kompetencí (výrazně docházelo k upevňování kompetencí k učení a komunikativních, nejméně k řešení problémů). Dětem v povinné předškolní docházce vzdělávací cíle směřují k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. Bezproblémovému přechodu do 1. třídy napomáhají i úzké kontakty a společné akce s blízkou základní školou. Podstatně méně již bylo počítáno s rozlišením vzdělávací nabídky s ohledem na individuální potřeby jednotlivých dětí, případně na věkové složení dětského kolektivu (kromě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami).

Organizace vzdělávání byla i přes střídání dětí ve školní jídelně převážně plynulá, bez dlouhotrvajících prostojů. Při vlastních herních aktivitách měly děti dostatečný prostor pro vzájemnou komunikaci, spolupráci a samostatné rozhodování při volbě hry i k ní kamaráda, což napomáhalo k utváření přátelských vztahů. Ve třídě si děti vybíraly z volně přístupných hraček a pomůcek nebo z připravené nabídky zejména výtvarných

a pracovních aktivit zaměřených na rozvoj jemné motoriky, a fantazie. Spontánní činnosti byly v denním režimu přibližně poměrově vyvážené s didakticky cílenými. Pouze v jedné třídě v dopoledním čase značně převažovaly. Zde však i vlivem neposkytnutí podnětných stimulů ze strany pedagoga byla zaznamenána postupná ztráta smysluplnosti déletrvající hry nebo jejich časté střídání. U některých dětí se rovněž projevilo ne vždy zvnitřněné dodržování pravidel vlastního jednání (mj. průběžný úklid herních pomůcek a šetrné zacházení s nimi).

Při realizaci řízených činností byly zejména v běžných třídách využívány spíše tradiční metodické postupy bez možnosti výběru nebo ovlivnění obsahu vzdělávací nabídky dětmi. Uplatněné postupy jim umožňovaly většinou aktivní zapojení, což ve spojení s podnětnou motivací zvyšovalo zájem o vzdělávání. Přesto zejména při společných aktivitách s delší dobou omezené činnosti jednotlivých dětí přechodně docházelo u některých ke snížení zaujatosti a poklesu pozornosti. Zde se projevilo menší respektování schopností a potřeb jednotlivců, případně věkového složení dětského kolektivu. To v dílčích situacích snižovalo možnou účinnost vzdělávacího procesu. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami se ve spolupráci učitelky a asistentky pedagoga dostávala přiměřená a cílená podpora.

V logopedické třídě učitelky účinně podněcovaly děti k zájmu o vzdělávání a vhodně k nim uplatňovaly individuální přístup. Velký důraz kladly na rozvoj prosociálních vztahů dětí a posílení jejich sebevědomí. Příznivě je povzbuzovaly k řečovému projevu a rozšiřování slovní zásoby. Pravidelně probíhají individuální logopedická cvičení. Ta jsou také v případě potřeby a zájmu zákonných zástupců poskytována dětem z běžných tříd.

Přes uvedené dílčí ne zcela příznivé situace panovala ve všech třídách zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, postavená převážně na partnerské komunikaci, kladném přijetí a v případě potřeby i pomoci. Méně již děti byly vedeny k samostatnému hledání řešení vzniklých problémových situací, se kterými se na pedagogy obrátily. Učitelky poskytovaly dětem motivační hodnocení, občas však převažovala formalita nad konkrétností. Příležitosti k zařazení vzájemného vrstevnického hodnocení a sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe byly využity ojediněle. Někdy naopak byly děti vyzvány k hodnocení proběhlých aktivit.

Realizované vzdělávání navazovalo na již získané poznatky a zkušenosti dětí, které byly dále upevňovány nebo prohlubovány. Výrazně rozvíjelo paměť (i když s menší podporou logického myšlení s hledáním souvislostí) a komunikativní dovednosti, jemnou motoriku a tvořivost. Část učiva uváděla děti do společenského života lidí, seznamovala je s lidovými adventními tradicemi a zvyky. Při některých činnostech bylo patrné formování předmatematických schopností a předčtenářských dovedností. Přiměřeně věku dětí byly upevňovány základní kulturně-hygienické návyky a sebeobsluha. Do denního programu byly v různých formách zařazeny pohybové aktivity, které přispívaly k fyzické pohodě i k procvičování hrubé motoriky. Značnou radost a uspokojení přinesl dětem pobyt na zasněžené školní zahradě a saunování v budově školy.

Ze sledovaného vzdělávacího procesu i záznamů v třídních knihách je patrné, že při utváření vědomostí a schopností převládá tzv. předávání hotových poznatků nad využitím aktivizujících metod v podobě například záměrného vytváření herních aktivit spojených s hledáním různých řešení problémových situací, skupinovým kooperativním učením a vlastním objevováním prostřednictvím pokusů a experimentování. Zjištěný stav plně nekoresponduje s pedagogickými postupy uvedenými v ŠVP PV.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy dětí, i přes některá nepříznivá zjištění, svědčí o postupném osvojování základních praktických dovedností a intelektových schopností důležitých pro další vzdělávání. Děti mezi sebou i se všemi zaměstnanci přirozeně komunikovaly. K sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky, dokázaly se domluvit na společné hře i si pomoci. Děti přiměřeně svému věku a individuálním možnostem smysluplně odpovídaly na otázky a vyprávěly vlastní zážitky. Svými reakcemi prokazovaly odpovídající poznatky z oblasti společenské i přírodovědné. V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Obdobné to je se správným úchopem psacích potřeb s uvolněným zápěstím.

Děti se při činnostech v případě potřeby dokázaly přiměřeně soustředit, pracovat podle pokynů a uplatňovat základní myšlenkové operace. Vybavovaly si dřívější poznatky, reprodukovaly říkanky a písničky, některé i s náležitým užitím rytmického hudebního nástroje. Správně určovaly barvy, porovnávaly detaily, skládaly celek z částí a především starší děti chápaly základní číselné a matematické souvislosti. Zvládaly sluchovou analýzu slov, dokázaly rozeznat některá písmena. Na pokyn pedagoga děti v logopedické třídě s přehledem vyhledávaly požadované informace v knihách, se kterými šetrně zacházely. Děti se v prostředí školy bezproblémově orientovaly, na dobré úrovni zvládaly základní pohybové dovednosti včetně bezpečného pohybu na sněhu, požadované pracovní úkony a manipulaci s běžnými pomůckami. Při spontánní hře se projevilo, že ne všechny děti mají zcela upevněn návyk průběžného uklidu herních pomůcek a některé i patřičného zacházení s nimi. Z výsledků výtvarných a pracovních aktivit je zřejmé osvojování si různých technik i rozvoj koordinace oka a ruky.

Učitelky sledují vývoj jednotlivých dětí na základě jejich projevů. Informace zaznamenávají, případně doplňují vyvozenými vzdělávacími potřebami, méně již záměry pro další pedagogickou péči. Dílčí informace o dětech jsou rovněž zachyceny v týdenních hodnoceních vzdělávacího procesu. Získané poznatky jsou však využívány spíše v aktuálním pedagogickém působení než k plánování vzdělávací nabídky pro cílenou individualizaci podle možností a potřeb jednotlivců. Naopak záměrné cíle rozvoje jsou stanoveny (a následně naplňovány) ve spolupráci se školským poradenským zařízením v individuálních vzdělávacích plánech dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro děti s odkladem povinné školní docházky jsou s ohledem na vzdělávací potřeby stanoveny oblasti, které je nutné pro snížení rizik školní úspěšnosti posilovat.

Učitelky o výsledcích vzdělávání průběžně informují zákonné zástupce. Využívají k tomu zejména každodenní osobní kontakt, třídní schůzky a řadu společných akcí, které škola organizuje. V případě potřeby jsou s rodiči řešeny vzdělávací a výchovné potíže, někdy i ve spolupráci s dalšími odborníky (např. logoped). Pozornost je věnována i signálům rizikového chování dětí.

Závěry

Vývoj školy

- Škola je od listopadu 2014 zapojena do celostátního programu „Škola podporující zdraví“,
- poskytování individuální logopedické prevence dětem s narušenými komunikačními schopnostmi v běžných třídách,

- dílejší kvalitativní posun materiálních podmínek vzdělávání,
- v oblasti řízení školy, didaktických postupů a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků byl zaznamenán v posledním tříletém období spíše setrvalý, ne zcela příznivý stav, který byl zčásti konstatován i při inspekční činnosti v dubnu 2013.

Silné stránky

- Kvalitně prováděná skupinová i individuální logopedická péče poskytovaná dětem s narušenou komunikační schopností v logopedické třídě výrazně napomáhá rozvíjet jejich komunikační schopnosti a vyrovnávat příležitosti ve vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Omezené využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování a následné realizaci vzdělávání zohledňujícího individuální schopnosti, dovednosti a potřeby dětí (kromě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami),
- méně účinná realizace hodnotících procesů jako systému směřujícího ke zvyšování kvality předškolního vzdělávání,
- málo četné další vzdělávání pedagogických pracovníků dostatečně nepodporuje rozšíření a prohloubení jejich vzdělávání a odborných dovedností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní a hodnotící činnosti tak, aby docházelo k získávání potřebných poznatků ze všech oblastí souvisejících s činností školy, následně je využívat k přijetí účinných opatření pro zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání,
- nastavit aktivní přístup vedení školy při řízení pedagogických procesů včetně využívání odborných diskuzí při jednání pedagogické rady a vlastního profesního rozvoje pedagogů,
- motivovat učitelky k zařazování vzájemných hospitací pro předávání pozitivních zkušeností a poskytování vzájemné zpětné vazby,
- promyslet rozložení přímé pedagogické činnosti s ohledem na možnost většího rozsahu souběžného pedagogického působení učitelek v dopoledním vzdělávání dětí,
- uplatňovat častěji pedagogický styl založený na problémovém a kooperativním učení a na podpoře dětské zvědavosti s využitím vlastního objevování rozličných poznatků a zákonitostí prostřednictvím experimentování s využitím pestřejších forem práce,
- využívat cíleně poznatky ze záznamů o všech dětech pro individualizovanou přípravu a realizaci vzdělávacích činností,
- vést děti průběžně k sebereflexi vlastní úspěšnosti i vzájemnému situačnímu hodnocení, které posilují rozvoj osobnosti dítěte,
- poskytovat dětem denně dostatečně dlouhý prostor pro pobyt venku a respektovat jeho délku, nezkracovat ho bez vážných důvodů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 17. 9. 2018
2. Výpis správního řízení o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ 27005/2013 OŠK, s platností od 16. 4. 2013
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností 20. 8. 2012
4. Jmenování do funkce zástupkyně ředitelky ze dne 3. 9. 2012
5. Záznamy z pedagogické diagnostiky dětí - školní rok 2018/2019
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Hrajeme si a učíme se od jara do zimy s králíčkem v Králíkách“, platný od 1. 9. 2014 a aktualizací ze dne 1. 9. 2017
7. Školní matrika – školní rok 2018/2019
8. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017
9. Třídní knihy – školní rok 2018/2019
10. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky 2017/2018 a 2018/2019
11. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2018/2019
12. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
13. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-435/13-E, ze dne 26. 4. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele/ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 9. 1. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Romana Fabiánová, ředitelka školy

Bc. Romana Fabiánová v. r.

V Králíkách 15. 1. 2019